

ознайомлення з властивостями іграшок; щодо конкретного задуму в процесі гри з будь-якими іграшками, то він відсутній [1].

Гра у дітей з порушенням мовлення здійснюється лише у процесі безпосереднього впливу слова дорослого й обов'язкового керування нею. На початку гра відбуваються в умовах обмеженого мовленнєвого спілкування, що призводить до звуження гри, збіднення сюжету. Без спеціального навчання, гра спрямована на розширення словника і життєвого досвіду дітей з порушеннями мовлення самостійно не формується, ось чому гра посідає вагоме місце в розвитку психічного стану дитини [3].

Список використаних джерел

1. Конопляста С. Ю. Логопсихологія: навч. посіб. К. : Знання, 2010. 293 с.;
2. Рібцун Ю. В. До проблеми вивчення порушень мовленнєвого розвитку молодших дошкільників із ЗНМ. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції: (23–24 листоп. 2005 р.). К., 2005. С. 78–81.
3. Сайко Х. Я. Особливості застосування гри в системі формування лексичної компетентності дітей дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення. *Молодий вчений*. 2017. № 3. С. 466–470.

Юлія Різник

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Модернізація системи професійної (професійно-технічної) освіти створює нові виклики та ставить перед закладами освіти важливі завдання, вирішення яких забезпечить підготовку професійно компетентних та соціально мобільних кваліфікованих фахівців. Перспективними напрямками розвитку професійної компетентності кваліфікованих працівників сфери харчування є підвищення їх мотивації до саморозвитку, самоосвіти та самонавчання, розширення творчого потенціалу шляхом набуття досвіду в процесі навчання та виробничих практик.

Постає завдання визначення таких педагогічних умов, які б мали вплив на розвиток та активізацію сильних сторін особистісного потенціалу учнів професійної (професійно-технічної) освіти та подальшого здійснення процесу їхнього професійного зростання.

Визначення та виокремлення педагогічних умов розвитку професійної компетентності розглядається в педагогічних дослідженнях Р. Гуревича, Л. Короткової, А. Литвина, В. Орлова, П. Лузана, В. Радкевич та інших.

Професійна компетентність розглядається науковцями як інтегрована риса особистості, що відображає систему професійних знань, умінь,

ціннісних орієнтацій, професійно важливих якостей і визначає здатність ефективно виконувати професійні функції з урахуванням інновацій у виробничій сфері, а також як готовність до саморозвитку та професійного розвитку [1].

Компетентнісний підхід не заперечує значення знань, але акцентує увагу на здатності використовувати набуті знання. Поєднання знань і досвіду є підґрунтям для виникнення у свідомості особистості узагальненого способу діяльності.

Рівень професійного зростання учня професійної освіти – набуття ним такого рівня компетентності, що дозволяє не просто виконувати посадові обов'язки за готовими зразками, а приймати рішення в ситуаціях невизначеності, використовувати весь свій особистісний потенціал, творчо вирішувати складні професійні завдання на практиці, тобто бути готовим до здійснення професійної діяльності. Це можливо за умов високої вмотивованості, яка, так само, виникає у разі відповідності природної спрямованості особистості обраній професії та належним чином обраним формам, методам, педагогічним умовам та технологіям освітнього процесу [2].

Важливість мотиваційного компонента в освітньому процесі відзначають цілий ряд науковців, зазначаючи, що цей компонент структури педагогічного процесу охоплює пізнавальні потреби, мотиви та смисли навчання. На думку вченого, під час навчання має бути потреба у самовдосконаленні, самореалізації та самовираженні.

Слід зазначити, що для забезпечення позитивної мотивації до розвитку особистісного потенціалу необхідно застосовувати різноманітні методи та засоби навчання, серед яких ми виділяємо: методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю.

Наступною педагогічною умовою розвитку професійної компетентності кваліфікованих працівників сфери харчування є розвиток професійних знань і навичок, реалізація якої ми вбачаємо через оволодіння інноваційними технологіями у процесі практичних занять та під час виробничих практик. Серед низки педагогічних підходів важливим вважаємо особистісно-орієнтований підхід. Ми пропонуємо використовувати такі інтерактивні форми організації освітнього процесу, як інтерактивна лекція, яка спонукає учнів ЗПТО до аналізу, синтезу, пошуку причинно-наслідкових зв'язків, умовиводів, систематизації тощо під час оволодіння теоретичним навчальним матеріалом; інтерактивний семінар, який виконує такі функції: мотивуючу (стимулює самостійність у навчанні); навчально-пізнавальний (закріплення знань); комунікативні (розвиток навичок публічного виступу, дискусії тощо); рефлексивна (самостійна оцінка рівня знань, взаємооцінка тощо) [3].

Виробниче навчання також є ефективним методом навчання,

оскільки сприяє формуванню та розвитку професійних знань, умінь і навичок з інноваційних технологій виробництва.

Отже, розвиток професійної компетентності кваліфікованих робітників харчової галузі потребує спеціально створених педагогічних умов, що дозволяють розвивати позитивну динаміку розвитку особистісного потенціалу, набуття інноваційного досвіду, а також активізувати самоосвіту та самонавчання з урахуванням рівня професійної готовності до виконання посадових обов'язків в сфері харчування. Нами виділено такі педагогічні умови: підвищення рівня мотивації до постійного професійного розвитку; розвиток професійних знань та навичок; застосування інноваційних технологій навчання. Запровадження зазначених педагогічних умов поширюється на всі складові структури педагогічного процесу: цілі, зміст, методи, засоби, контроль і взаємодію учасників освітнього процесу і вимагає від викладачів і майстрів виробничого навчання високого рівня педагогічної освіти.

Список використаних джерел

1. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / Н. М. Бібік [та ін.]. Київ : К.І.С., 2004. 112 с.
2. Шаповалова Н. П. Поняття «професійне зростання», «професійна кар'єра», «кар'єрні орієнтації» у контексті фахової підготовки студентів. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Педагогічні науки* : зб. наук. пр., 2013. Вип. 11–12. С. 130–136.
3. Alla Onyshchenko Pedagogical conditions for the development of professional competence of skilled service workers. *Professional Pedagogics*. 1(22)'2021. Pp. 185–196.

Інна Рожі

ДІЯЛЬНІСНО-ПРАКТИЧНИЙ КРИТЕРІЙ КРАЄЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У сучасній педагогічній літературі представлено різні підходи до критеріально-оцінного апарату формування компетентності. Запропоновано різні критерії й показники сформованої компетентності здобувачів вищої освіти, серед яких: академічна успішність, міцність засвоєння, уміння виконувати завдання проблемного характеру; теоретичні знання навчальних дисциплін, зміст пізнавальної діяльності, самостійність; операційна діяльність під час виконання творчих робіт, зміна співвідношення між краєзнавчою діяльністю, яку організовує викладач, і виконаною здобувачами вищої освіти в ході дослідницької роботи.